

Reportaj

Satul lui Dumnezeu din Mănăstirea Dumbrava

Tweet

Departate de lumea agitată a orașelor, ridicată pe culmea molcomă a unui deal, la mai puțin de 1 km de drumul european E 81, și la numai 15 km de municipiul Turda, aproape de comuna Unirea, Mănăstirea Dumbrava, din Arhiepiscopia Alba Iulia, întrunește paradoxal în ființa sa toate atributele unui sat adunat între zidurile unui... așezământ monahal!

Aici întâlnești și copii, și mame, și bunici, și biserică, și preot, și maici, și animale, și păsări. Ceea ce l deosebește însă de un sat adevărat este povestea locuitorilor lui. Una trecută și tristă, și alta nouă, plină de iubire, născută din lucrarea filantropică a Bisericii.

Nici nu știi ce să privești mai întâi: drumul, dealurile sterpe și pustiite de vânturi și secetă, asemenea dunelor nisipoase pe unde beduinii de pe malul Iordanului își așază temporarele lor vetre, vegetația încă verde a unor lacuri biciuite de primele brume sau turmele de oi ce pasc porumbiștile îngălbenite de toamnă. Și tot alergând dinspre Alba Iulia spre Turda, așa

deodată, pe partea stângă a drumului, aproape de comuna Unirea din județul Alba, îți țintuie privirea turlele unei mănăstiri ce din șosea pare o cetate. Aceasta este Mănăstirea Dumbrava, pe care nu poți și nici nu trebuie să o ocolești.

Așa că faci stânga, pe drumul șerpuit ce urcă ușor panta, până la porțile ei. Aici te oprești cu răsuflarea tăiată, căci nu-ți poți imagina cum în mijlocul pustiei o oază de verdeață și lumină strălucește în uscăciunea toamnei precum un petic de vară înflorită.

Abia trecut dincolo de ziduri, mirarea se topește, înlocuită fiind de uimire. Căci la orice te așteptai, dar ca să descoperi un sat într-o mănăstire, mai puțin. Abia când afli despre ceea ce este vorba înțelegi mai mult și uimirea se preschimbă în bucurie. În nețărmită pace și-ntr-o lacrimă ce-și depune sarea pe mâna dreaptă a părintelui arhimandrit Vasile, căruia i se datorează această minune creștină.

Locul sfințit prin martiriul preotului Ioan

Mănăstirea, cu hramul "Sfântul Mare Mucenic Dimitrie Izvorătorul de Mir", are piatra de temelie pusă la 26 octombrie 1996, de Înalț Preasfințitul Andrei Andreicuț, pe vremea aceea Arhiepiscop de Alba Iulia, la inițiativa inimosului arhimandrit Vasile, care fusese preot paroh în satul Dumbrava.

Mănăstirea a fost ridicată pe pășunea satului, donată de dumbrăveni, pe locul unde, la 1703, în vremea uniției, a fost martirizat preotul ortodox Ioan, fiind ars de viu într-o căpiță de fân.

Sfântul lăcaș a fost construit în formă de cetate, cu o clopotniță la intrare și cu biserica în centru. Pictura a fost realizată în stil neobizantin de către soții Crișan în anul 2000, iar catapeteasma este lucrată în lemn de cireș de meșteri bistrieni, în patru registre: icoanele împărătești, praznicarele, apostolii și proorocii. La 26 octombrie 2002, a fost sfințită biserica de către Înalț Preasfințitul Andrei al Alba Iuliei și Preasfințitul Visarion, actualul Episcop al Tulcii.

"Mănăstirea noastră este ca o binecuvântare pentru această zonă, fiind unica ridicată între Turda-Ocna Mureșului și Aiud, într-un spațiu majoritar ortodox, dar unde exista o puternică influență greco-catolică, până la venirea noastră, care și-a lăsat o amprentă destul de pronunțată asupra locului", ne mărturisește părintele arhimandrit Vasile, duhovnicul mănăstirii și coordonatorul întregului așezământ.

Mănăstirea ca lucrare filantropică a Bisericii

Dar ceea ce face din această mănăstire un unicat este faptul că între zidurile ei s-a adunat un adevărat sat în care durerile, tristețile și necazurile locuitorilor lui au fost transformate de către părintele duhovnic Vasile în bucurie și iubire creștină.

Pe lângă Mănăstirea Dumbrava funcționează unul dintre cele mai mari centre sociale din țară, care cuprinde: Centrul de servicii sociale "Sfânta Veronica", în cadrul căruia funcționează o casă de tip familial destinată ocrotirii copiilor în regim săptămânal, Centrul de formare a deprinderilor pentru viață independentă, Casa specială "Sfântul Nectarie", Centrul maternal destinat adăpostirii temporare a mamelor care, însărcinate fiind sau alungate cu copii mici, se confruntă cu situații de criză, neavând casă sau fiind alungate de acasă.

Apoi, aici mai există și Căminul pentru bătrâni "Sfânta Maria", care are ca scop ocrotirea în regim rezidențial a persoanelor vârstnice.

În "sat", funcționează și un cabinet stomatologic unde lucrează ca medic una din maicile mănăstirii.

În toate aceste case, centre și cămine viețuiesc 82 de copii și adolescenți, între o săptămână și 20 de ani, și peste 50 de bătrâni cu handicap, persoane abandonate, abuzate, violentate etc., cărora li se adaugă cele 35 de mame care se nevoiesc aici cu smerenie. De toți, 170 de "săteni" și cam tot atâtea povești de viață. Unele triste, unele dramatice, despre care este mai bine să nu întrebăm pentru a nu trezi amintiri dureroase, ispite sau cine mai știe ce suferințe și răni nevindecate.

Lucrarea care metamorfozează durerea în bucurie

De cum intri în mănăstire, îți dai seama că toamna, care afară a ars aproape totul, aici s-a declarat învinsă. Și nici nu trebuie să te mire când vezi cum dragostea creștină metamorfozează durerea în bucurie și cum lucrarea părintelui și a obștei pe care o păstorește se află sub ocrotirea Cerului.

Privesc chipurile copiilor și bătrânilor întâlnești pe cărările ce se deschid în marea de verdeață și flori. Bănuiesc în spatele fiecăruia durerea unor gânduri și trăiri nerostite. Apusul unor clipe negre care, deși trecute, au lăsat urme, răni încă nevindecate. Și nu poți totuși să nu te întrebăm cum de este posibilă atâta durere?! Cum de se poate aduna într-un trup nevinovat atâta suferință?

Și tot la fel de firesc te miri gândind ce duh lucrează cu sufletul de transformă toate acestea în smerenie? În frumusețe și iubire necondiționată, iertătoare și vindecătoare?

Și nu găsești decât un singur răspuns: iubirea lui Hristos pe care a revărsat-o chiar și asupra schingiuitorilor Lui.

Maica Domnului din molozul vechii biserici

Comparația cu Raiul, prea des uzitată când vrem să subliniem frumusețea fără seamăn a unor locuri, este pe deplin îndreptățită în cazul Dumbravei. Aici, totul, chiar și chipurile locuitorilor din satul din mănăstire intră în consonanță cu aerul, cu florile și apa, cu cerul și cu tot ce mișcă în acest așezământ, definind o curăție ce precede, ca după mărturisire, cuminecarea. Împărtășirea cu armonia și lumina Lucrării lui

Dumnezeu. Comuniunea cu viața în Hristos.

Aceasta este și bucuria părintelui arhimandrit Vasile, care din dragostea lui pentru semeni a răsădit dragoste acolo unde suferința pârjolise orice sentiment. Și această neprețuită dăruire nu poate avea răsplată decât în Ceruri, la Domnul.

Dar părintele, în smerenia lui, așază întreaga lucrare de la Dumbrava sub ocrotirea Maicii Domnului, a cărei icoană făcătoare de minuni luminează în biserica mănăstirii. Povestea ei este prin ea însăși o minune. "Icoana a fost găsită în tencuiala de pe bolta bisericii din Dumbrava, satul aflat peste deal de mănăstirea noastră. Fusese ascunsă acolo probabil de către credincioși din cauza prigoanei religioase din trecut. Aflându-se într-o avansată stare de degradare, biserica a fost supusă unei refaceri în proporție de 80 la sută. La reparații lucra o echipă în care se aflau și câțiva sectanți. Ei au găsit icoana într-o zi în care șeful lor, creștin ortodox, nu se afla pe șantier.

Când au descoperit-o, au băgat-o în moloz, cu gând să o arunce. Dar nu au putut să scape de gunoi cu nici un chip. Li se tot spunea de către cărăuși că va fi dus azi, că va fi dus mâine și tot așa.

Era o zi frumoasă de mai când, aflându-mă și eu acolo, am văzut ceva strălucind orbitor din moloz. Când m-am dus și am îndepărtat cu mâna gunoiul, am văzut că era vorba despre colțul unei icoane a Maicii Domnului. Am ridicat-o, am curățat-o și am adus-o în biserica mănăstirii spre dreaptă cinstire. Iar cei care au găsit-o a doua zi au putut scăpa de dărâmătură.

Se vede că Maica Domnului nu a vrut ca chipul ei să fie aruncat, pierdut. Icoana datează dinainte de anul 1700, și de când am adus-o aici au început să curgă și minunile. De aceea la ea vine să se închine foarte multă lume", spune părintele.

Tot plimbându-mă prin curtea mănăstirii, am văzut că aceasta este concepută ca un adevărat sat, cu suporturi de flori realizați din trunchiuri de copaci. Lângă arhondaric, a fost amenajat un lac artificial cu un podeț din lemn care îl traversează și un mic foișor plasat central. Pentru cei însetați, a fost săpată și o fântână, iar mai spre intrare a fost refăcută o casă tradițională din zonă, în care sunt expuse obiecte vechi, de uz gospodăresc, strânse de prin satul de peste deal.

Săteanul cel mai umil din satul născut în mănăstire

La plecare, în drum spre ieșire, mă tot gândeam ce poate defini mai exact lucrarea din această mănăstire. Și, tot frământându-mă cu gândul, o troiță rezemată de peretele pangarului țipa la mine cu Mântuitorul răstignit pe cruce. Mai departe, în fața casei muzeu, mai multe cruci din piatră mă îndemneau la îngenunchere. Și atunci mi-a încolțit în tinda inimii cuvântul mult căutat: cruce.

Da, Mănăstirea Dumbrava este o cruce. O troiță așezată la răspântia acestui timp răstignit în rătăcire. Mirare, dor, bucurie, dragoste, mântuire. Sens al satului, sens al rugii, sens al muceniciei, al martirajului, al jertfei, și chiar al suferinței.

Mănăstirea Dumbrava este un sat în care preotul L-a coborât pe Mântuitorul de pe cruce și L-a adus în vatra lui să-i cheme pe cei ce poate nu L-au cunoscut niciodată. Pe cei ce-ar fi dorit să-L cunoască dar au fost biciuiți pentru aceasta. Pe cei bolnavi și gârbovi, pe cei fără de boală, dar rătăciți, pe cei ce fără de El s-au pierdut pe ei înșiși.

De aceea, nu trebuie să treci nepăsător pe lângă Mănăstirea Dumbrava. Și nici să ignori țipătul crucilor.

Aici, în satul din mănăstire, Mântuitorul Iisus este săteanul cel mai umil. Nu trebuie căutat prea mult, căci El este chiar copilul acesta, sau celălalt, bunica singură și schilodită de reumatism, mama aceea izgonită

de acasă cu pruncul la sân, bunicul abandonat de copii și nepoți, uitat pe-o laviță murdară, nemâncat și bolnav, găsit și adus aici de părintele Vasile, sau cine știe, poate bradul acesta, fântâna, pământul, cerul, lacul, salcia...

Dumitru Manolache, 19 Octombrie 2011

<http://ziarullumina.ro/satul-lui-dumnezeu-din-manastirea-dumbrava-3624.html>